

ARADUL

Azi, țara are, mai mult ca ori când, nevoie de bărbați cu vocațiune, devotați și cu dragoste de muncă, la conducerea treburilor obștești.

REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA:

ARAD, Str. Eminescu No. 18.

Telefon: 266.

Organ al Asociației »Infrățirea«

Apare săptămânal.

ABONAMENTE:

Pentru particulari:	Pentru autorități și instituții
150 Lei 1 An	250 Lei 1 An
80 6 Luni	140 6 Luni
40 3 Luni	70 3 Luni

In străinătate dublu.

PRO DOMO.

Acest ziar este proprietatea unei organizații culturale și sociale naționale românești, care luptă pentru înălțarea românismului și pentru consolidarea internă a țării. Armele cu care luptăm sunt culturale. Ceice scriu articole în coloanele acestui ziar, desfășură, în mod gratuit, o activitate desinteresată, în vederea ajungerii scopului, ce și-a propus societatea »Infrățirea«.

Faptul că am primit cu multă simpatie guvernul presidat de dl. Prof. N. Iorga, nu poate fi considerat drept trădarea scopului urmărit de »Infrățirea«, nici că am fi dat o culoare politică organului ei de propagandă care este ziarul »Aradul«. Insuși guvernul actual nu e o emanație politică, ci este o patriotică încercare de a scăpa țara din ghiarele politicei sălbătice, care distruge, care face enorme pagube țării, fiindcă partidele politice au dus în parlament elemente nepregătite, niște creaturi ale demagogiei deșănțate. Afară de aceea scopurile patriotice urmărite de noi, în cadre de interes local, sunt identice cu cele urmărite pentru țara întreagă, de către marele cărturar și patriot Prof. N. Iorga. Inglobându-ne în acțiunea regenerării vieții publice, condusă de dl. prof. N. Iorga, care a luptat o viață întreagă pentru mai binele țării și a neamului, nu este un act politic din partea noastră, ci este dovada unei consecințe logice, este trecerea în domeniul înfăptuirilor, este un pas bine chibzuit, care ne onorează. Dacă nu am fi procedat așa, ni s'ar fi putut imputa ezitarea, drept lipsă de curaj, inconsecvență sau necunoașterea țintei urmărite.

Pe noi nu ne leagă nici de aci încolo considerațiuni politice, în continuarea activității noastre. Chiar și din desfășurarea ultimelor evenimente politice ne-am păstrat independența, pledând pentru ierarhizarea valorilor reale, și pentru înălțarea din viața publică a tuturor ariviștilor oștrășnici, speculanților și neisprăviților, fără să menajăm anumite interese »politice«. Credincioși principiilor noastre am ridicat cuvântul împotriva imbulzelii unor elemente dubii, neserioase și nepregătite la »acapararea« de situații publice ori politice. Am considerat drept sfidare a buzelor simț, îndrăsneala unor doctori de a preveni, chiar și acum, când în fruntea Guvernului se află cea mai ilustră personalitate culturală și morală, pe

care a dat-o cândva țara și neamul nostru. Azi, țara are, mai mult ca ori și când, nevoie de bărbați cu vocațiune, devotați și cu dragoste de muncă, la conducerea treburilor obștești. Și tocmai de aceea vom continua de a interveni totdeauna obiectiv, dar energic, de câte ori vom constata că sub strașina Guvernului, presidat de dl. Prof. N. Iorga, vor încerca să se aciuiască elemente dubii, cari nu pot fi de folos pentru marea acțiune de refacere morală a țării, ci din contră sunt mai curând capabile, conștient ori inconștient, de a compromite aceasta acțiune. În felul acesta voim să combatem politicianismul și să aducem reale servicii Guvernului și țării. În felul acesta înțelegem să dezvoltăm o activitate constructivă pentru binele obștesc.

Dacă mândrișii de oameni desinteresați, adunați în jurul acestui ziar, a fost onorat prin oferirea unui loc pe lista Guvernului la alegerile parlamentare, acceptat de noi și ocupat de distinsul nostru colaborator, dl. Ascaniu Crișan, însemnează că activitatea dezvoltată de noi a găsit aprecierea deplină în cercurile oficiale. Acest fapt ne măgulește, dar nu ne surprinde; la tot cazul însă ne încurajează pentru a ne continua cu toată energia activitatea de până aci, pe drumul apucat.

Sosirea d-lui M. Manoilescu la Arad.

Marți la 26 crt. va sosi la Arad dl. M. Manoilescu Ministrul industriei și al comerțului. Deși personalitatea D-sale este prea bine cunoscută cetitorilor noștri, — mai ales în cercurile economice, — totuși ținem să dăm unele informațiuni, pentru ceice nu vor fi avut plăcerea de a-l cunoaște personal. D-l Min. Manoilescu este bărbat tânăr, abia va fi trecut de 40 ani și este inginer. A fost directorul general al industriei în Ministerul industriei și al comerțului; apoi sub-secretar de Stat la Finanțe, de mai multe ori ministru al industriei și al comerțului. Ministru de Comunicații și lucrări publice; a reprezentat România în diferite congrese economice internaționale, la Societatea Națiunilor, unde a raportat un succes desăvârșit prin apărarea intereselor statelor agricole. D-sa este inițiatorul mult amintitului regim preferențial în raporturile comerciale internaționale. D-l Ministru Manoilescu este un fecund scriitor, având nenumărate studii scrise în limba română și în limba franceză. Studiile D-sale au o deosebită valoare nu numai prin aprofundimea

și originalitatea ideilor, ci și prin forma interesantă, limpede și convingătoare a expunerii lor. În sfârșit D-sa este un gânditor fecund și un orator desăvârșit. Ajutat și de un fizic plăcut, pretutindeni farmecă cu nenumăratele-i calități, care-l impun chiar și adversarilor săi. Încât nu exagerăm când prevestim d-lui Manoilescu un viitor strălucit în cariera de bărbat de stat.

D-sa este un temeinic cunoscător la problemelor economice ale țării noastre. Ca și președinte al Uniunii Camerelor de Comerț și de Industrie din România, a dat o strălucire necunoscută, acelei demnități, în care a excelat prin înțelegerea reală și formularea clasică a doleanțelor și desideratelor comerțului și industriei.

În sfârșit dl. Min. Manoilescu este principalul autor al readucerii Moieștății Sale Regelui Carol II în țară.

Iată de ce ne bucurăm atât de mult, că Aradul are dinstea de a primi vizita unei personalități atât de complexe și ilustre a vieții noastre publice.

Să trăiți D-le Min. Manoilescu și să să fiți binevenit în mijlocul nostru!

Situația politică

Noul prefect al județului — luptele electorale

Listele de candidare la alegerile parlamentare au fost depuse. Vom avea în județul nostru pentru Camera Deputaților 7 liste iar pentru Senat 4 liste. Candidații desfășură o activitate de-o intensitate progresivă pentru lămurirea și câștigarea voturilor alegătorilor. Ne place a constata, că în județul nostru propaganda decurge în cadre civilizate, în deplină libertate pentru toate listele fără deosebire.

Numirea prefectului nou în persoana dlui Dr. Gheorghe Șerban, medic foarte mult apreciat în toate păturile sociale, fără deosebire de naționalitate, confesiune ori crez politic, a fost întâmpinată cu multă și generală simpatie. Scurtele dar clarele sale declarațiuni au produs o impresie bună, o liniștire generală în toate părțile.

În schimb aiurea, luptele partidelor politice au luat proporții furtunoase. Campania desperată, ce se dă în unele părți împotriva guvernului este de-a dreptul respingătoare. Rămân incalificabile ieșirile violente ale unor organe ale presei național-țărăniște împotriva guvernului și a șefului lui, dl. Prof. N. Iorga. E profund regretabilă atitudinea mai mult decât dărză a unor »ardeleni«.

Discuție agitată, pe chestia constituției, provocată de măsurile luate, pentru suspendarea președinților Consiliilor județene, și trecerea atribuțiilor lor asupra prefectului. Hotărât că măsura luată de dl. Ministru Argetoianu este gravă. Acest fel de dispo-

ziții nu se pot preveni, decât când partidele vor înceta de a imprima tuturor organelor administrative un caracter politic. Germenul violării constituției îl conțin legile politice, făcute și executate în interes de partid. Numai când în Consiliile comunale și județene se vor alege cei mai buni gospodari, fără considerare la crezul lor politic; numai când în slujbele publice vor fi aleși sau numiți oameni pregătiți și pricepuți, fără considerațiuni politice, — numai atunci se va evita disconsiderarea legilor, »violarea constituției«; numai atunci partidele vor face o impresie de seriozitate naintea alegătorilor, naintea oamenilor fără interes politic, atât de desgustați, de jocul criminal de a nu respecta legile țării.

La 21 crt. a sosit la Arad, pentru a doua oară dl. Ministru Ionescu-Șișești; iar la 26 crt. va sosi dl. Ministru M. Manoilescu, titularul departamentului Industriei și al Comerțului. Cercurile economice îi pregătesc o primire entusiastă dlui Ministru Manoilescu, care pentru prima dată cercează orașul nostru în calitate de ministru. Ca și o dovadă a încrederii ce-o au negustorii și industriașii locali în ilustrul lor apărător, care este dl. Ministru M. Manoilescu, în cercurile lor se agită ideea de a candida la secția industrială a Circumscripției Cluj la alegerile de senator pentru Camerele profesionale, pe fratele dlui Ministru Manoilescu, pe dl. Ing. Gr. Manoilescu, directorul general al Minelor de Cărbuni din Ardeal.

Incidentul iscat cu prilejul coincidenței cu ținerea ședințelor anuale a Miceii Antante a venirii în țară a comisiei germane pentru terminarea tratativelor în legătură cu convenția comercială româno-germană, s'a lămurit. Pentru confuzia produsă Ministerul nostru de Externe nu poartă nici o vină; ea fiind cauzată numai de Legația Germană din București.

● Nici două săptămâni nu ne mai despart de data alegerilor. Joi a fost ultima zi de depunere a listelor pentru Cameră, iar pentru Senat ultimul termen este la 24 Maiu.

● Propaganda electorală, care până acum s'a făcut în mod sporadic, se întinde din zi în zi, nestânjenită. Partidele politice au lansat manifeste către țară în care-și arată atitudinea și intențiile de care sunt conduse.

● Curentul general al poporului se desemnează pentru guvernul Iorga.

● S'a descoperit o nouă organizație de spionaj, care se pare că a continuat activitatea după descoperirile din toamna trecută, informând sovietele prin centrala din Viena.

Religioase — Culturale.

Purtați sarcinile unii altora...

Ce cuvânt simplu și cât bine ar aduce în lume, câtă bucurie de viață ar revărsa în inimi, dacă ar fi respectat acest cuvânt al slăvitului apostol Pavel. El a fost un adânc cunoscător al oamenilor. Se examinase pe sine, până în cele mai tainute colțuri ale ființei sale și studiasse pe cel din jurul lui, pe toți cu câți venise în atingere în repeșitele sale călătorii misionare, din depărtatul răsărit și până la marginea apuseană a Europei.

Pretutindeni a aflat pe oameni porniți cu răutate unii împotriva altora. În loc să-și sporească bucuria și mulțumirea de viață își aruncă cu pietri și cu noroi în ce au mai scump și mai sfânt. Nu se sfiesc se provoacă lacrimi în ochi de copil nevinovat, de unde ar trebui și radieze neîncetat seninătate îngerească.

Tabloul acesta posomorât îl întâlnești pretutindenea, pe stradă și în case, unde e ceartă și vrajbă, în familii, unde plâng pe urma fericirii dispărute și se jeluiesc pe urma nevinovăției pierdute, a curățeniei întinate; în birouri, în casele de negoț, în ateliere, în fabrici... unde unii stau împotriva altora, pe față ori pe ascuns, se sapă se bănuiesc, se hulesc se batjocoresc.

Și împotriva ori căror așteptări, cât de încărcată ni se prezintă iarăși atmosfera vieții publice. Vrăsmășile se deslănțue cu toată patima.

O clipă am avut iluzia, că soarta Țării și binele de obște va strânge într'un mănunchiu tot ce neamul acesta are mai bun în fiili săi. Sufletele neînfricate de boala spiritului de partid, îngust și orb, au tresărit de bucuria nădăjdiilor într-o îndreptare spre mai bine.

Dar în loc de o destindere așteptată de cei mulți, avem iarăși strigătul de vrăsmășie și de războire al celor ce au încremenit în spiritul sectarizat al partidului politic, ce ține ferecat în lanțuri de rob.

Socoteam că este îndreptățită așteptarea de a vedea, în ceasul al unsprezecelea, la lucrul spornic spre binele Țării și slava numelui de Român, ală-

turi de cel mai mare om cultural pe cel mai mare general și cu el pe toți câți își revendică rolul de apărători ai dreptății, de reprezentanți, ai legalității, de îndrumători ai Țării și neamului spre o mai bună soartă.

Dar nu. Aceași ură și vrăsmășie veche a intrat în arenă, cu detunături de revolver și schingiuiri omenești. Gândurile oamenilor umblă pe cărări deosebite și inimile lor nu svănesc de același dor. Mai de grabă omul e dușman semenului său.

Nar fi așa desigur dacă ne-am preocupa sincer mai mult de binele obștesc decât de al nostru personal. Oșândim cu energie egoismul personal ca și spiritul îngust de partid, căci nimic nu e mai contrar duhului creștinesc, care ar trebui să animeze pe toată suflarea. Legea creștină e legea dragostei către aproapele, pe care apostolul a concretizat-o practic în îndemnul: „purtați sarcinile unii altora și așa veți plini legea lui Hristos“ (Gal. 6, 2;)

Cum s'ar schimba fața pământului și s'ar înnoi viața oamenilor, dacă ne-am pătrunde de această îndatorire de frate. Dacă am pune mai multă pază și prevedere în judecarea altora, după cum o cere înțelepciunea creștinească, fără a ne lăsa răpiți de simpatia ori antipatia, ce nu-și lasă răgaz; dacă părinții ar avea răbdare cu copiii, a căror cugetare e îngustă, simțirea aprinsă și voința năvalnică, lipsindu-le stăruința și seriozitatea celor vârstnici; dacă tinerii ar fi îngăduitori față cu slăbiciunile și orgoliul bătrânelor ajunse la neputință; dacă pornit să scoți la iveală calitățile și virtuțile prietenilor nu le vei uita nici pe ale celor ce nu-ți stau tocmai aproape; ori de voești să treci cu vederea scaderile și neajunsurile la ai tăi, nu uita a trage vâul uitării și peste ale celor ce nu sunt dintr-o tovarășie cu tine. Numai așa să afirmi cinstea și dreptatea în judecarea altora, dacă nu te al pe tine în vedere și nu privești lucrurile numai prin prisma colorată

Unde duce șomajul

Un german renunță la drepturile sale de om.

Pentru a ilustra mai bine efectele șomajului, publicăm mai jos o telegramă transmisă zilele trecute din Berlin:

La mica publicitate a unui ziar de provincie, a apărut săptămâna trecută un anunț curios. Cuvântul curios e prea puțin, mai corect ar fi extraordinar. Acest anunț ar trebui tăiat din ziar și păstrat într'un muzeu,

de o mentalitate terestră, de egoismul personal și de interesul de partid.

Vreme este să ne însușim intențiunile curate, să întreprindem acțiunile noastre de fiecare zi după voia lui Dumnezeu și în folosul obștesc al oamenilor. Să sprijinim binele de dragul binelui și nu pentru folosul, ce poate decurge din el pentru noi. Această concepție ne va înlesni să avem privirea clară și dreaptă în judecarea altora și în fața urnelor la care vom fi chemați.

Lumea ce ne încunjură ne pune pe umeri destule sarcini, ca să simțim în deajuns crucea vieții de care nu e cruțat nimeni. Dar omul, care își urmează drumul vieții cu conștiința și devotamentul Celui ce a primit să fie răstignit pentru noi, — drumul presărat cu spini și petros se prefăce drum de înălțare, pe care l-au bătătorit eroii și sfinții...

Nu poate fi o mai adâncă mulțumire și o mai mare fericire decât o faptă de jertfă pentru alții. Ce altă a însuflețit pe eroii neamului, cari prin jertfa lor, ne-au lăsat o moștenire scumpă și sfântă asupra căreia noi dăm năvală ca niște hrăpăreți. Ei au luat asupra lor sarcinile noastre și noi nu vrem nici acum să știm de datorita de a ne purta sarcinile unii altora!

pentru ca generațiile viitoare să și dea seama, că ce însemna trăiești în anul 1931, epocă în istorie se va numi era șomajului.

Pentru a ne da seama, că epoca, radio-ului, aeroplanului, zeppeline și civilizație, sclavia a dispărut cu totul, cu deosebire numai că acum robii nu sunt prinși cu arcanul, s'a găsit Germania — țară civilizată — s'a găsit un om, care și-a oferit serviciile ca sclav.

În anunțul publicat de ziarul german, se spune că un om cu studii agricole, comerciale, tehnice și chiar literare, pentru mește orice serviciu, la acel care va da locuință, — întreținere o sumă minimă de bani de buzunar. Acestui om îi va fi sclav, va servi toată viața, renunțând drepturile sale de om.

Rog — continuă anunțul — cel ce mă angajează, să mă considere ca pe un animal de casă sau ca pe o mașină.

Anunțul a fost comentat toată presa germană și cu toate acestea până acum nu s'a găsit nimeni care să-l angajeze. Lumea e în credința că e vorba de o glumă sau de fapta unui demenț.

Nici una însă nu e probabil cine se gândește mai bine, mai profund, asupra acestui caz, se va îndoi nici un moment, aceasta nu e opera unui nebun sau a unui umorist, ci numai realitatea tristă.

Telegrama se oprește aici.

Noi nu o mai comentăm, lăsând pe fiecare dintre cititorii noștri să mediteze asupra ei.

Cuvântarea

P. Sf. Episcop Grigorie al Aradului la deschiderea Adunării eparhiale, în 10 Mai 1931.

(Urmare și fine.)

Istoria lumii sărbătorește numai personalitățile războinice, politice și artistice, dar biserica preamărește și valorile morale. Toți cugetătorii în mod teoretic preamăresc valorile morale, dar nu luptă pentru biruința lor. Românismul are fericirea să sărbătorească azi pe un luptător al valorilor morale permanente, pe dl. N. Iorga.

Acest mare român a știut că datorita este virtutea adevăratului român, însă ca să-ți faci datoria ai nevoie de principii sigure, ca să voiești numai binele, să propagi numai adevărul, să rămâni constant în principiile tale. Smiles spune că cea mai mare putere a lumii este caracterul. Cu mândrie o spunem că dl. Iorga este unul din cele mai distinse caractere ale națiunii române, luptând pe teren cultural, social, literar cu voință fermă și constantă pusă în slujba unității neamului.

Fără patimi și interese personale a luminat nu numai pe cei de sus, ci și poporul de jos, a învățat pe toți cei umili prin revista „Neamul Românesc pentru popor.“ Pe cei de jos i-a învățat să-și cunoască neamul, scriind Istoria Românilor pentru popor, pe cei streini i-a învățat să ne cunoască, scriind în limbi străine. Pe toți ne-a învățat să ne cunoaștem Biserica, făuritoarea sufletului românec. Adevărurile nu pot fi întemnițate și astfel din cartea: Istoria Bisericii române a dlui Iorga scoatem adevărul uitat de mulți că.... „Mitropoliții, episcopii, egumenii și așa de amesee ori și smeriții călugări ori umiliții preoți de mir au dat poporului, ei singuri aproape, toată învățătura, au înzestrat neamul cu o limbă literară, cu o literatură sfântă, cu o artă în legătură cu gustul și cu nevoile lui, au sprijinit statul fără să lase a fi înghițiți de dânsul, au călăuzit neamul pe drumurile pământului, fără a-și desface ochii dela cer și au ridicat mai sus toate ramurile gospodăriei românești, dând istoriei noastre cărturari, caligrafi, sculptori în lemn, argintari, oameni de stat, ostași, muce-

nici și sfinți.“ (Istoria Bis. Rom. V. I. leni 1908 p. IV).

Dânsul a arătat în cartea „Sate Preoți“ că istoria Ardealului este istorie de sate și de preoți. Dânsul este acela care cu credința primită de biserica ortodoxă a trăit și trăiește pentru știință, armonizând cele divine cu cele omenești. Dânsul, în cartea sa: „Să și mănăstiri“, într-o accepție cu toată religioasă, numește pe Mihai-Viteazul înainte-Mergătorul gloriei Românismului, arătând că e pătruns de puterea credinței și adâncimea nădejdei în învierea înălțătoare a Românismului.

Cade-se, deci, să credem și noi în Dumnezeu și Biserica lui, cu neclintită încredere în biruința binelui și adevărului sfânt. Dl. Iorga a desvelit în cutul nostru sub toate aspectele, concepția lui istorică nu este materialistă și practică, ci trăirea vie a momentelor unei epoci prin înțelegerea științifică a fenomenelor. Așa dară Dânsul remarcă superioritatea gândului, al cum și în dramele sale accentuează devăzând acestă. El pătrunde viu și clar ideile, faptele și oamenii, deoarece călăuzit de inspirația credinței, așa cum

Soartea Băncii „Victoria”.

Revenim asupra chestiei salvării
băncii „Victoria”.

Încăpăținare a unei părți a deponenților băncii „Victoria” de a nu da moratoriu solicitat de bancă, nici măcar pentru o parte a depunerilor lor, a răstăruit atât timp, încât posibilitățile salvării erau de-a dreptul nimicite. Între timp s’au întâmplat evenimente importante, s’a schimbat Guvernatorul Băncii Naționale, care crease acele posibilități de salvare; a căzut apoi guvernul, care a pus în vedere ajutorul important și de-o dată ne-am găsit ajunși la 1 Maiu a. c., când pira primul moratoriu, și când toți deponenții nemulțumiți puteau intenta proces împotriva băncii.

Tratativele cu Statul și cu Banca Națională au trebuit reluate. Abia acum a sosit vestea că actualul Guvern, prin oferta de ajutor făcută de Guvernul trecut. Prin urmare dacă deponenții se vor decide măcar acum să acorde moratoriu, cel puțin pentru o parte parțială a depunerilor lor, dacă interesele lor materiale nu le permite pentru întreaga sumă, atunci banii lor nu s’au pierdut încă. Altcum urmează să se facă un apel individual la fiecare din deponenții recalcitrați, de celce au semnat deja moratoriul, de vre-o personalitate marcantă, ca să convingă să semneze moratoriul pentru o parte. Totalul sumei pentru care nu se dă moratoriu trece apoi adus la cunoștința Băncii Naționale sau a Statului, solicitând un ordin special, pentru mulțumirea celor din motive binecuvântate nu pot moratoriul. Suma de 40 mil. Lei face totalul depunerilor pentru cari s’a acordat moratoriul nu poate fi limitat. Ne grăbim a arăta că aceasta nu e deloc echitabilă, ba e imorală, dacă ne gândim la sacrificiul al deponenților, cari au acordat moratoriul. Dacă totuși o facem în scopul salvării cu orice a depunerilor, și pentru evitarea proceselor, ce l’ar pricinui falimentul băncii.

Situația de azi a băncii „Victoria” nu-și câștigă nici speșele de re-nu mai poate dăinui; căci nu nu-și se sporesc pierderile, deoare-

ce în afară de paguba cheltuielilor de regle dispar dintre activele băncii și toți banii plătiți creditorilor ei la o dată mai veche de 6 luni.

Deși avem impresia, că vorbim în pustiu, totuși, continuăm a ne împlini datoria până în capăt.

Deponenților semnați moratoriul fără altă amânare!

Ipocrizie politică.

De un an citeam mereu în ziare, că bieții pensionari rabdă foame, fiindcă nu li-se plătesc pensiile. Astăzi citesc același lucru într’un ziar național țărănist, în chip de acuză la adresa guvernului actual. Ca și când până la venirea actualului guvern totul era desăvârșit.

Câtă ipocrizie, câtă obraznicie!
Rușine!

Pensionar.

Captarea Căldurei Pământului.

Geologii au descoperit că interiorul pământului e cald, și în medie au fixat că la fiecare 33 metri adâncime, căldura pământului crește cu un grad Celsius. De unde, va corespunde după adâncime; la 330 metri 10 grade Celsius, la 3300 metri 100 grade Celsius, la 6700 metri 200 grade Celsius și la 7920 metri 240 grade Celsius.

Nimeni însă până astăzi, nu a avut ingenioasa idee de a imagina mijlocul prin care s’ar putea prinde această căldură. Mai mult încă, fusese dată tot așa de imposibilă aducerea căldurei interne la suprafața pământului, după cum este coborârea noastră la acele adâncimi.

Și cu toate acestea, iată că un inginer român, Nicolae Florian, găsește mijlocul menit să revoluționeze lumea.

În broșura sa, Géothermique, Procédé Industriel pour fabriquer l’énergie, par la Captation de la Chaleur de la Terre, Inginerul N. Florian, păstrând tehnica specialistului nu uită să fie pe înțelesul tuturor. Astfel, se poate citi fără frică de nepriceput, una din cele mai importante lucrări de după război, și nu ne rămâne de cât să ne minunăm de simplitatea procedurii, negândit și neaplicat de nimeni până astăzi.

Bazat numai pe chestiuni cunoscute, experiențe de laborator și calcule, inginerul Florian ne arată cum se poate capta, cu ajutorul apei căldura pământului.

Prin sistemul utilizat la minele de petrol, inventatorul propune săparea unui sonde, în fundul căreia, la 8000

(opt) mii metri adâncime, să se realizeze o mare suprafață de încălzire. O enormă cavernă, de forma unui cilindru, cu raza de 100 metri și înălțimea de 0,30 m. care să se umple cu apă, după ce mai întâi a fost întărită, cu beton armat, ca să poată rezista vaporilor.

Aburii ce se vor forma, în această cavernă, la o adâncime de 8000 metri, într-o temperatură de 240 grade Celsius, vor fi prinși la gura sondei într’un refrigerent, aflat sub pământ la 30 metri, și pe măsura întrebuițării, după ce vor pune în mișcare un motor, vor scăpa printr’o deschizătură, într’un refrigerent, de unde se vor înălța iarăși sub forma de apă în cavernă.

Sfredelirea pământului și construirea cavernei la o adâncime de 8000 metri, când nici o sondă n’a depășit până astăzi 3000 metri, ne-ar părea poate cam aventurată, dacă planul mașinilor schițat de inventator și explicațiile date, nu ne-ar lămurii că tehnica modernă, care a făurit lucrări mult mai complicate, pentru realizarea acestora are nevoie numai de bani și de timp.

Prețul lucrării, sonda și caverna, afară de valoarea mașinilor, autorul, gândindu-se după costul forajelor în România, îl fixează în suma rotundă la două miliarde lei, ori una sută douăzeci milioane dolari.

Ținând seamă că suprafața de încălzire a cavernei reprezintă 60.000 (șase zeci de mii metri pătrați) fiecare față câte 30.000 metri p. și autorul prin calcule și experiențe, arată că

fiecare metru pătrat, la aceasta adâncime, va produce minimum un cal putere; cele două miliarde lei vor fi investite avantajos, dacă se va obține cu 34.000 lei, un perpetuu cal putere, preț cu mult inferior celui plătit astăzi, pentru un cal automobil.

Dar acest preț de cost, în care nu intră valoarea mașinilor, poate fi diminuat, dacă se va realiza aceeași suprafață de încălzire la o adâncime de 10.000 metri în loc de 8000 metri. Și în acest caz, un cal putere, nu va costa mai mult de 20.000 lei.

Într’adevăr, față de lucrările similare întreprinse în acești ani de ex. lucrările de baraj ale Dniprului, ce se realizează astăzi în țara Sovietelor, pentru a produce prin căderea apei 90.000 cai putere, și care vor costa 13 (treisprezece) miliarde, adică 144.000 lei un cal putere, prețul de 20.000 lei pentru un perpetuu cal putere este într’adevăr derizoriu.

Binefacerile și perspectivele ce se vor deschide prin captarea căldurei pământului, sunt nebănuite. Electricitatea vândută mai ieftin ca apa, va aduce liberarea omului de majoritatea greutăților. Transporturi pe uscat, pe fluvii, lucrările agricole, aparate ozonatoare, lămpi de quartz producătoare de raze ultra violete, pentru tratamentul oamenilor, animalelor și a plantelor în sere, vor fi la îndemâna tuturor.

Dacă invenția Inginerului N. Florian se va aplica, chestiunea combustibilului o putem socoti definitiv rezolvită. În ceiace privește celelalte captări, Captarea căldurei solare, din care nu se poate transforma în energie decât o parte foarte mică. La o suprafață de 20.000 metri pătrați, expuși la căldura soarelui equatorial, nu se poate obține decât 1000 Kilowați, adică 1360 cai putere, precum și captarea energiei mărilor, prin diferența de temperatură, încercarea savanților Claude și Boncherot, vor rămâne de o resursă importantă.

Deocamdată însă, din motive de toți cunoscute, înăptuirea minunii, nu putem spera să se realizeze la noi, ci în țările cu capitaluri disponibile, acolo unde 120 milioane dolari pot fi investiți, și inițiativa ideilor noi, nu se mai realizează, după cum spunea Fontenelle cu înțelegerea unui cui ce pătrunde cu partea inversă.

B. P.

scrisul său se revela degetul lui Dumnezeu cu privire la pregătirea și înălțarea unității noastre naționale. Mai credința i-a dat perseverența în lupta de înălțare a neamului.

Credința a inspirat și sufletul distins al nostru fruntaș bănățean Severin, pentru care voiu purta o vie cunoștință că a binevoit a restaura biserica din Lipova, dându-ne dovadă că iubeste din toată inima biserica strămoșilor noștri.

Când am sfințit biserica din Lipova și spus dlui Bocu să nu aștepte re-ședință dela oameni, ci dela Dumnezeu. A totputernicul Părinte Ceresc va fi răsplătit și dl. Vasile Goldiș, care a ajutat anii trecuți să construim un edificiu Consiliului eparhial și să dăm câteva camere la reședință. Dumnezeu va răsplăti și domnilor prede Arad și Timișoara, cari ne-au ajutat să construim și reparăm Biserici. Este în adevăr inepuizabilă bogăția lui Dumnezeu și a fiilor distinși ai Bisericii și nu avem motive să ne temem de războaie și războaie. Acea Biserica și-a învățat credincioșii să recunoască. Odiioară zise că binefacerea îmbătrânește

mai mult pe lume, căci de ea uită omul mai curând. Adevărații fii ai Bisericii nu vor uita de binefacerea Bisericii, ci o vor sprijini din toate puterile.

În clipa aceasta deci noi, clerul și poporul, adunat pentru a decide de soarta unei părți a sfintei noastre Biserici ortodoxe române, suntem fericiți că avem modele de fii ai acestei Biserici. Chemăm deci pe toți să vină sub aripile acestei Biserici, căci nu este nici o religie care să se asemeie sau să întrecă învățătura Bisericii creștine drept măritoare. Întrebăm aici: „s’a ivit vre-odată pe fața lumii acesleia vr’o personalitate egală sau superioară lui Iisus Hristos? A întipărit sau a lăsat cineva vre-o urmă așa de adâncă, vre-o lucrare așa de vie asupra omenirii, ca blândul Galilean?”

A avut vr’un împărat cu numeroase sale oștiri, înarmate cu săbii și lănci ascuțite, cu tunuri ale căror buciuri imitează tunetele cerești, cu gloanțele oșelite, cari în noaptea întunecoasă lasă dări de foc, ca fulgerile cerești; a avut, zic, vr’un împărat, armat așa de mult și de perfecționat, vr’un succes așa de mare asupra omenirii, ca bunul Iisus, inconjurat nu-

mai de 12 ucenici — dintre cari unul L-a vândut pe 30 de arginți — nearmați decât numai cu puterea credinței, a minunilor, a dumnezeirii, învățăturii și a sfințeniei vieții?

Nici o religie n’a avut să dea peste mai multe piedici și suferințe, ca a bisericii creștine. Cu toate acestea învățătura creștină a ieșit biruitoare din toate luptele ce i-au fost declarate și a suportat, cu bărbăție și răbdare vrednică de admirație, toate durerile și suferințele în decursul veacurilor, care în loc să o slăbească au întărit-o; în loc să o desrădăcineze, au replantat-o și printre asupritori, făcând-o să crească și să înflorească cu sângele martirilor. (N. Georgescu: Este folositoare religia creștină? p. 100).

Biserica ortodoxă română e înche-gat sufletul neamului, a suferit, a nădăjduit, a îmbărbătat, a luptat, a iertat, a propovăduit dragostea creștină, a vărsat bunătate în inimi, a vestit și va vesti voia Atotputernicului Dumnezeu pentru sfințirea și mântuirea oamenilor. Cu voia lui Dumnezeu din inimă curată vă zic: Bine-ați venit și deschid sesiunea actuală a Adunării eparhiale a Aradului!

Ziua Mamei.

Duminecă 17 Maiu a. c. s'a sărbătorit Ziua Mamei. Serbarea a fost organizată de către Societatea Ortodoxă a Femeilor Române de sub conducerea Dnei Livia Crișan.

La ora 9 dimineață a avut loc în Te-Deum în biserica militară din Cetate. Serviciul religios a fost oficiat de către părintele Teofea, Tândrau și Hălmageanu. S'a oficiat și un parastas pentru mamele creștine. Au asistat elevii școalelor din localitate, precum și un numeros public.

La ora 10 în Sala teatrului rășenesc a fost festivalul artistic organizat de către Societatea Ortodoxă a Femeilor Române cu binevoitorul concurs al școalelor.

Dna Livia Crișan președinta societății într-o foarte frumoasă emoționantă cuvântare, a făcut apologia Mamei. Societatea modernă de astăzi a simțit o nevoie sufletească și ca o datorie morală ca să închine o zi a anului pentru preamărirea Mamei simbol a jertfei tăcute.

E ziua când prinos de flori aduce aceleia care a legănat când plâpânda noastră copilărie.

Au urmat apoi Coruri, recitări, potrivite zilei dansuri foarte mult plaudate de către numerosul public format mai ales din elevele elevii școalelor din localitate. A fost o serbare emoționantă reușită.

Ed. G.

Drăguții de ei!...

S'a răspândit prin satele arădane un manifest averescan în care se spune: „Locul guvernului național-țărănist a luat guvernul lorga, un mare scriitor de cărți și om cinstit, care însă nici de n'are de adevăratele nevoi ale țării noastre țări și de obiditul nostru popor”.

Se vede încă după capul averescanilor noștri, au avut mai multă ideie de adevăratele nevoi ale obiditului nostru popor autoritățile averescane cari au pus acum patru ani să se bată loba prin satele Aradului că se va împroprietări numai îndreptățitul care va duce la domnul cutare sau cutare, decât guvernul d-lui lorga care a pus frâu speculațiilor împroprietărilor.

Festivalul dela Palatul Cultural.

Joi după masă, la ora 5, a avut loc în sala mare a Palatului Cultural un festival, cu un program variat și conform cu importanța zilei eroilor.

Reținem cuvântarea dlui Popovici Nicolae, în care se face o splendidă apologie a eroismului, înfierând mentalitatea josnică de care e dominată o parte din generația de azi.

Regretăm că nu putem da în extenso această splendidă vorbire, însă ne rezervăm dreptul de a o publica mai târziu în întregime.

Restul programului bine executat. Sala arhipopulată.

r.

Cum a fost sărbătorită Ziua Eroilor la Arad.

Joi, 21 Maiu, ora 8 a. m. au început în Arad, serbările pentru comemorarea eroilor căzuți în războiul mondial.

În soarele de vară, orașul pavoazat, are aspect de mare sărbătoare.

Au avut loc serbări în Cetate, la Cimitirul militar din Micălaca, Cimitirele „Eternitatea” și „Pomenirea”.

La orele opt, delegații autorităților militare și civile, precum și școlile și delegații diferitelor instituții și asociații particulare, au fost la locul destinat lor de către comitetul aranjator.

Serbarea principală a avut loc în Piața dinaintea bisericii din Cetate.

La ora 8, gornii și trompeții au

dat semnalul: *drept!*, după care Muzica militară a intonat Imnul Regal. În acest moment, au început să se tragă — timp de cinci minute — toate ciapotele din oraș. După aceasta, s'a oficiat, un Te-Deum și un parastas pentru memoria eroilor morți pentru țară.

Despre importanța zilei au mai vorbit părintele Gheorghiu și dl Lt. col. Kirulescu. După aceasta, întreaga asistență a pornit la cimitirul din Cetate.

La celelalte cimitire, de asemenea s'au ținut vorbiri despre importanța acestei zile mărețe.

—

Un regionalist pățimaș.

Între feluritele fapte și dobitoace, pe cari le-a aruncat la suprafață puhoiul prefacerilor de după război, se menține încă tipul ardelenului mâncător de „regăteni” și regăteanului devorator de „boanghene”. Acest soi de canibal e pe cale să dispară, dar mai apare pe ici pe colea ca o reminiscență curioasă a întârzițiilor cu duhul.

E mai trist însă, că se mai găsesc destul creduli, cari se lasă târâți în mocișca vrăjmașiei de frați, ascultând ponosul canibalilor pomeniți și generalizând în spionarea unui ținut sau altul cusururi legate de indivizi. A sosit ciasul ca să curățim grădina sufletului românesc de aceste buruieni, pentru că sămânța înfrățirii productive să-și implante rădăcinile în pământ sănătos și neîmpiedecată de mărăcini parazitare. Să înceapă plivirea, să smulgem buruienile, fără milă și cu hărnicia grădinarului dornic de bună rânduială.

O astfel de buruiană regionalistă am descoperit în zilele acestea aci în Arad. Este un soi de doftor. Îl întâlnești zilnic în piețele de zarzavaturi, legănându-și semeț burduhanul pe picloarele subțiri de cocostărc oprindu-se dela sătră la sătră, injurându-se reciproc cu țărancele vânzătoare de ouă și găini, agățându-se unde poate și de cine poate, ca să injure. Fiindcă injură, injură de se cutremură pământul. Când injură, nasul i-se înalță în vânt, gurile subbărbiei îi tremură și degetele hrăpărețe se închircesc epileptice pe mânerul

bastonului. Iar ținta preferată a injurărilor lui, sunt „boanghenele” toate fără nici o alegere, cu totptanul.

Doftorul Burtăverde, este un tip reprezentativ de grecotelu zămlălit ca o pacoste pentru raporturile de înfrățire între regăteni și ardeleni. Cap sec rămas în mintea pruncilor cu toată jumătatea de veac trecută peste căpățina lui. Căci în afară de burta prominentă și obraznică, nimic nu-l învrednicește de respectul pe care moravurile îl impun societății pentru anumite vârste. A încasat și încasează dela stat lefă grasă, s'a „învărit” unde a putut. Iar fiindcă lăcomia lui de bani întrece posibilitatea de învârtire, e nemulțumit și nemulțumirea și-o împacă injurând pe ardeleni.

Tipuri identice se găsesc printre regăteni la fel ca și printre ardeleni, bucovineni, americani, indieni, etc. Descriind tipul de mai sus, o facem voit ca lumea să-l cunoască și izbucnirile lui nărașe să nu fie un motiv de generalizare pentru cei injurați și terfelți de limbușia veninoasă a acestui specimen negativ al societății arădane. El nu reprezintă pe regăteni, atunci când provoacă inconștient ura între frați, ci doar pe sine însuși: un grecotelu obraznic și fudul, răsărit ca o buruiană parazită în pământul fraților noștri de dincolo și adus de vânt în Arad. Vremea, iscusitul grădinar, va face să dispară curând și ultimele buruieni cari mai încăleacă răsadul sănătos al înfrățirii românești.

Tovio.

Opera română din Cluj la Arad.

La începutul săptămânii viitoare, va avea loc în Arad, un mare eveniment artistic: Opera română din Cluj, care actualmente joacă la Timișoara, va da pe scena Teatrului Orășenesc, trei reprezentații. Publicul românesc din Arad, va primi această știre cu o deosebită satisfacție, pentru că e viu încă în amintirea tuturor succesul reputat, de acest ansamblu, acum câțiva ani, pe scena teatrului local, și a doua oară, pentru că Aradul, din îndurarea dlui primar Luțai, a fost lipsit de reprezentații de operă.

Prima operă reprezentată, va fi Tannhauser de Wagner. Rolul principal va fi cântat de Tenorul Leuer Hubert dela opera de stat din Viena, care e unul dintre cei mai buni cântăreți ai operilor lui

Wagner. Rolul feminin, va fi interpretat de d-na Mimi Nestorescu, iar rolul lui Wolf-am va fi cântat de baritonul Socurski.

A doua reprezentație va fi opera Ernani de Verdi, care a obținut la Timișoara un succes extraordinar.

Ce se va reprezenta a treia seară încă nu este stabilit.

Proprietari de automobile! Piese de schimb, cauciucuri și altele pentru FORD — CHEVROLET precum și pentru orice alte automobile, se capătă cu prețurile cele mai eftine la:

„MOTORDELTA” Sigismund Kelly
ARAD, str. Alexandri 5.

Ziua Eroilor.

Ziua de astăzi e ziua eroilor, a celor ce-au avut fericirea să moară pentru neamul lor românesc, și-a zecilor și sutelor de mil de români robiți ce au avut să 'nchidă ochii blestemând că sunt siliți să se jertfească pentru străini.

Se cuvine să ne aducem aminte de ei, pentru că prea de tot puțin i-am cinstit în vremea din urmă. Dacă ne-am gândi mai des că România s'a întregit între hotarele Daciei lui Traian prin jertfa de sine a 800 de mil de eroi din războiul României, că ea a fost visul sutelor de mil de români muriți pe fronturile ungurești și rusești, că au luptat, au suferit și au murit gândindu-se la această Românie toți românii buni din veacurile ce-au trecut, țara românească n'ar fi unde este astăzi, adusă aproape la faliment de cei cari au adus în capul Basarabiei pe-un dezertor ca Moldoveanu, iar în capul treburilor țării pe-un ins ca Madgearu. Numai niște oameni care nu se gândesc o clipă la jertfele de oameni ce le-a costat înfrățirea României Mari, se putea să-și bată joc de această sfântă țară așa cum și-au bătut oamenii guvernului național-țărănist, furând-o, ruinând-o și vânzând-o oricui.

Avem față de eroii sărbătoriți astăzi o datorie sfântă: să ne purtăm în chipul cel mai vrednic de ei, făcând din România Mare a lor o Românie a dreptății pentru toți, o Românie fericită, puternică.

Se dizolvă consiliul comunal?

Presa maghiară dă sugestii.

Dela venirea guvernului lorga la cârma țării, și mai cu seamă decând unele consilii comunale au fost dizolvate, presa minoritară din loc a anunțat în diferite rânduri, înlocuirea consiliului comunal printr-o comisie interimară. Natural, toate aceste erau combinații de redacție.

În ultimele zile, se pare însă că situația s'a schimbat, și cercurile politice atât locale, cât și cele dela centru, au discutat posibilitatea dizolvării consiliului comunal. Aceasta și în urma denunțului contra primăriei făcut de dl Cioculescu & Co. Denunțul acesta a fost făcut atât la minister cât și la parchet local. Ministerul, a delegat cu cercetările, pe dl insp. adm. Dr. Pop, care le-a și început Mercuri. Se vede că cercetările aceste au dus la un astfel de rezultat, încât, consiliul trebuie dizolvat.

Din sursă necunoscută, s'a răspândit știrea, că Lunii consiliul comunal va fi dizolvat și înlocuit cu o comisie interimară având de președinte pe dl Dr. Ion Ursu, vicepreședinte dl Al. Constantinescu.

Între membrii consiliului ar mai figura și dl Dr. Econom Virgil, Dr. Bubi Botș și un reprezentant al maghiarilor. După o altă versiune, președintele comisiei interimare va fi dl prof. Al. Constantinescu.

Natural toate aceste le dăm cu rezerva cuvenită.

r.

Cititori, răspândiți
„Aradul”

Accidentele de Automobil.

Zilnic se anunță accidente de automobile, atât pe străzile orașelor cât și pe drumurile satelor. Zilnic automobile particulare și publice își dau peste cap provocând moartea, schilodirea și rănierea atâtor persoane.

Se știe că orice eveniment sau întâmplare trăită este o experiență ce trebuie să servească de învățătură. Românul însă pare a nu se impresiona de crudele experiențe, ci-și trăiește mai departe viața într-o lume a ideilor, a închipuirilor sale și numai după ce s'a lovit cu capul de ceva bagă de seamă că lovitură putea fi evitată; de aceea s'a și format proverbul: „Dă-mi Doamne mintea Românului de pe urmă”.

Poporul nostru dela sate în simplitatea sa, s'a arătat mai înțelept decât orașanul căci atât portul cât și felul de a privi diferitele chestiuni ale vieții, este mult mai practic, adică posedă într-o măsură mai mare învățătura experienței, e mai roman.

Dece să nu ne învățăm și noi din tristele experiențe ce se fac cu automobilele? Dece să nu încercăm să vedem care sunt cauzele acestor accidente și să luăm cu energie măsurile ce se impun?

Să lăsăm, pentru un moment, la o parte pe acei proprietari de automobile cari fac pe *nebunii* atât pe străzile orașelor cât și prin șanțurile satelor căci unii ca aceștia își iau plata lor, și să ne oprim puțin asupra nevinovatelor vieți cari pentru a se susține aleargă dintr'un loc într'altul și se încredințază în mâinile unui conducător de autobus.

Autobusele s'au înmulțit considerabil având singurul scop: *îmulțirea averii proprietarilor*. Nimic pentru confortul călătorilor nici-o măsură de siguranță pentru viața celor care-și dau ultimul ban. Mai ales Autobusele de pe linile din afara Aradului. N'aveți decât să vă duceți în piețele de staționare a acestor vehicule ca să vă convingeți pe deplin. Mașini cum dă Dumnezeu: desșurubate, hodorogite, murdare neîncăpătoare etc. etc. În asemenea vehicule se presează bieții călători ca sardelele în interior cât și pe scările ațănate cu bagaje cu tot. Proprietarul vrea să ea cât mai mulți bani. Urmasa: De prea multa greutate un arc, o roată, bara de direcție se rupe și accidentul e gata cu morții schilozii

și răniții săi. Dar admitând că mașina e bună și rezistă, atunci șoferul este beat sau dacă nu e beat face pe „Volnicul” și dă viteză mașinei până nu mai este stăpân pe ea și ajunge în șanț. Altul merge la o cotitură pe stânga când trebuie să ție pe dreapta și s'a ciocnit cu o altă mașină.

Nu mai aceste puține cazuri dovedesc cât de puțin ne îngrijim de viața cetățenilor.

Autoritățile în drept trebuie să intervie imediat și anume: să scoată din circulație mașinile autobuse improprietate; să nu permită supra încărcarea autobuselor; să retragă permisul de conducere șoferului care în timpul serviciului bea sau acela care abuzează de viteză; — să se retragă imediat autorizarea de circulație a vehiculelor cutare cari nu au asigurarea numărului locurilor disponibile.

Trebuie să înceteze odată cu bătaia de joc și cu desconsiderarea avutului și vieții publice.

Sperăm că actuala conducere a județului nostru nefiind cointereseată în nici-o afacere „autobusistă” se va sesiza de aceste rânduri și va da ordinele în consecință.

In slujba altei religii.

Să nu se mai făgăduiască păduri.

Pe locul pădurilor virgine, Americanii au putut face să răsară ca din pământ, în câțiva ani, orașe cu zeci de mii de locuitori. Dâșii se laudă că pot construi în câteva zile, ba în câteva ore numai, locuințe cu mai multe apartamente. Minunea cea mare ar fi însă desăvârșită, când acei ce au tăiat pădurile, ar putea să le și refacă tot în aceeași porțiune de timp.

Dacă la șes se poate înființa o pădure în câteva zeci de ani; un munte desbrăcat de codrii, lăsat pradă hămesitilor de pășune numai câțiva ani, acesta este definitiv condamnat pieirii. În locul falnicilor codrii se lățește „târșarul” pe buze de râpe complet sterile, și nu vom mai avea nici păduri, și nici pășune.

Dintre dușmanii coalați ai codrului cel mai primejdios este politicianul. Suntem în tolu propagandei electorale. Domnilor electori, vi se vor cere din nou păduri în schimbul votului Uitați de astă dată că de 10 ani pădurile au ales mulți deputați, și nu mai făgăduiți pădurii

Tr. M.

Jidovilor, răstigniți-I

Citesc într'un ziar oarecare de opoziție: „Dl. Iorga a săvârșit greșala și justiția immanentă nu va întârzia să-i aducă pedeapsa. Aspră, neîndurată pedeapsa, *aceea a prăbușirii definitive*”.

Nu fac politică. Mi-e scârbă de toată minciuna aceasta. Realitatea o știm: dupăce neisprăviții, înregimentați în fel și fel de partide, au reușit să ne aducă țara pe marginea prăpăstiei, M. S. Regele a chemat la cârma țării pe acela care patru decenii a slujit idealul național și despre care se poate spune, fără nici o exagerare, că este tatăl sufletesc al României mari.

A scrie cum scrie ziarul acela de opoziție despre omul pe care l-au decretat faptele lui *apostol* al Neamului, este o dovadă în plus, că nu principii, cirosturi de căpățuială împarte politicienii noștri în diferite cliți cu numiri de partide politice.

Un popor care își răstignește profeții, merită pieirea. Nu poporul strigă însă „răstignește-l”, ci scursorile acestui popor, pe cari îndelunga și nemernica noastră răbdare le-a tolerat și cocoțat în semizeii.

Dar a sosit ceasul despăduchierii, gunoii se vântură pe sine însuși în scrâșnirea urii și lăcomiei de ciolan. Pacostea demagogiei fraticide și-a atins apogeul neobrăzării și înconștienței naționale. De acum, români cari simțiri românește, la luptă, iar lozinca să vă fie: afară gunoaiele, indiferent partidul care le îndoaie, afară cât mai e vreme ca să ne pierim striviți de prăbușirea care ne amenință.

Și fiindcă într'un ziar ardelenesc au apărut înfamile la adresa omului care a slujit Țara și Neamul cu toată munca lui de o viață, noi ardeleni, cei adevărați, îi cerem iertare apostolului venerat și îl rugăm să nu confunde pe mișei cu ideea de „ardelean”.

Rectificare

În numărul trecut al ziarului nostru a apărut o știre cu privire la consiliul tehnic al apei din oraș la care ar fi luat parte și unii ingineri particulari. Informațiunea noastră însă s'a constatat a fi venit dintr'o sursă de recredință, care nici n'a fost de față. Pe viitor nu ne vom mai adăpa din acel izvor.

Concursul Reprezentativ al Elevilor Dnei Dr. Ungar Eghy Ghyssa

Mercuri 20 c. a avut loc la teatru Orășenesc concursul gimnastic dat de elevele Dnei Dr. Ungar Eghy Ghyssa care nu este numai o simplă profesoară de gimnastică, ci ea însăși este o savârșită artistă. Aceasta s'a putut constata din felul cum a fost executat variatul și selectul program de exerciții curi seara, căci a fost într'adevăr execuție artistică, iar elevele au avut un nivel superior de educație fizică. Nu a fost o elevă, două câte două să predomine, ci toate au fost abile bine pregătite, în toate punctele de granului. Exercițiile ritmice au fost absolut perfecte, iar aparițiunea pe scenă și mișcările fetițelor mici în costume albe de balet au stârnit admirația și au smuls aplauze unanime. De asemenea a captivat publicul și punctul „De Profundis” în care s'a urmat cu emoție mișcările simbolice.

Sala teatrului a fost arhiplină ca răsplată binemeritată pentru Dna Ungar Eghy Ghyssa, care ne-a dovedit există în orașul nostru colțuri unde se muncește serios, cu inimă și în gălăgie la dezvoltarea și înobilarea zică a tinerelor fete fără deosebire de naționalitate.

Serbarea s'o terminat cu „Miky Moșce” care însă a fost sub nivelul punctului corespunzător din anul trecut, de bine executat și pe placul copiilor.

Cele mai eficiente specialități de CAFEĂ!

Zilnic cafea prăjită cu curent electric, cu cele mai moderne prăjitoare americane. Ca să vă convingeți de gustul, conținutul și bunătatea specialităților noastre de cafea,

FACEȚI O COMANDĂ DE PROBĂ
1 kgr. cafea de Brazilia. 100 lei, de Santos 130 Lei, amestecătură Consum 140 lei amest. de Cafenea 160 lei, amest. Liszka, deosebit de fină 180 lei. Specialități 200 - 220 - 240.

Cafea turcească de cele mai bune — calități. — : Comenzile din provincie le executăm ramburs, cele necorespunzătoare le (schimbăm sau restituim banii.)

Prima prăjitorie electrică de cafea din Arad:

P. LISZKA

Piața Catedralei 1.

Deștepți și naivi.

(15)

(roman)

Vorbele atătară poporul. Revolta de ieri nu adormise încă și izbucni mai înverșunată. Blăstămile contra domnilor români, în special contra advocaților, căci Ardealul nici n'avea altfel de domni români, curgeau din gura țărănilor ca o revărsare de ură multă vreme zăgăzuite în suflete. Părintele ar fi vrut să-l liniștească, dar nu găsea cuvântul, căci fusese și el mărturie la trădarea și fătărnica unora dintre domni. Se gândi însă, că n'ar strica să schimbe discuțiile poporenile pe alt tărâm și profitând de un moment de liniște, începe:

— Apoi, dragii mei, iată vă întreb eu: cu ce vă îmbrăcați voi? Cojoace vă faceți din piele de oaie, opinci din piele de vacă, căciuli din piele de miel. Oaia îi blândă și proastă, vaca îi de ajutor și de folos omului și mielul îi nevinovat ca un înger. Dar oare domnii se îmbracă și ei în piei de oi, vaci, miei?

— Dar de unde? — răspunse unul mai limbut. Domnii se îmbracă în piei de vulpe, de urși, de lupi și de tot felul de sălbătici.

— Apoi dacă e așa — continuă părintele glumind — cum dobitoacele sălbătice mănă pe dobitoacele de pe lângă casa omului, așa și advocații, așa și domnii...

Oamenii se înveseliră și comentară cu multă plăcere vorbele părintelui. De acum discuția trecu asupra altor chestiuni de interes comun, apoi unul mai îndrăzneț întrebă pe părintele:

— Domnule părinte, să fie cu ție, e drept, că Voicu a vrut să treacă în Țara românească?

— Drept măi Ispas, — răspunse părintele.

— Oare ce inimă să aibă să cuteze el să plece așa în lume în altă țară, tocmai la România.

— Apoi inimă de român adevărat, dragul meu — se mândria părintele

— că din asta știu, că n'o să se facă avocat nici domn din acela cari jupele pe român.

— Că zău și amarnic îi Voicu și iute la fire când îi vorba de român — explică unul înalt și oacheș. În noaptea de Paști când țineam focul cel sfânt în ograda bisericii, venise și el la noi și a stat cu noi toată noaptea, de credea, că n'are somn. Apoi cum stăteam așa în jurul focului, începuse să ne povestească istorii învățate la școlile cele mari. Zicea, că noi românii ne tragem din împărați și că numai ungurii ne-or făcut să fim așa sărăntoci cum suntem astăzi. Dar mai spunea Voicu între altele, că are să vină iară vremea răsmeretii lui Iancu și atunci o să ne unim cu românii din țara românească, să facem o împărăție mare, așa cum spune, că era pe vremea strămoșilor noștri...

— Și mai spunea — complectă alt grulan — că el nici n'are să stea în țara ungurească, ci o să se ducă acolo în țara românească cătană la împăratul românesc, că nu stă el slugă de pomană la unguri.

— Adeca de pe atunci își făcuse

planurile de ducă — se gândi părintele Grigorie, zimbând cu plăcere și sporovăielile poporenile.

— Apoi numai să-l țină bunul Dumnezeu — rosti un moșneag — că să se facă om vrednic, că doară, vă viță de neam și n'are pe cine sămăna a hoț și ticălos.

Voicu se apropia și el spre casă. Dădu binețe și vru să treacă mai departe, dar îi opri părintele:

— Ia stal Voicule și povestea oamenilor cum îi la România.

Voicu se opri și era gata să înceapă povestea, dar fără voie îi apărură în minte chipul olteanului dela frontieră și plecând capul în pământ, răspunse decepționat:

— Oamenii's oameni și pe acolo ca pe aici.

Încă în aceeași zi fură înhamă călăii la trăsură, se pachetă merindele lui Voicu și părintele plecă cu ei la potol să aranjeze treburile la țară ca să nu piardă Voicu anul.

O căruță încărcată cu saci de grâu pornise de dimineață ca să îmblănzească pe profesorul de care depindea mai mult aranjarea chestiunilor.

SPORTIVE

Salve „Vulturii“!

tr'altă parte a ziarului nostru am
at în rezumat matchul „Vulturii-
ia“, care s'a jucat Duminecă în
oj.

aceasta întâlnire echipa Gloria
st condusă de aglilii ei fruntași:
Lupșa, Dr. E. Crăznic, Gh. Fer-
nd și V. Ugrin, pentru ca să dis-
superioritatea de forțe între dis-
ele Arad-Lugoj, aparținătoare Li-
de Vest. Sorții au dat ca rezultat
nirea pentru inima Banatului ora-
Lugoj, unde echipa districtului
ru campioana Gloria a fost în-
olnată și găzduită așa cum numai
șteni știu cu adevărat să-și pri-
scă oaspeții lor. În orașul care
dat celebra „Ana Lugojana“,
pa noastră s'a simțit la ea acasă,
rma felului și dragostei de care
ost împărtășii.

ceasta se datorește inimoșilor
tman români Dr. Sievici, Dr. Io-
jan, Dr. Târziu și alți însemnați
ducători ai treburilor sportive din
oraș românesc, cari au dovedit
imp scurt, că știu să pună la
ct aceea ce se numește progres
terenul sportiv.

e lângă dragostea de gazdă au
us și tot sufletul curat românesc
ru echipa soră din Arad. Atmos-
și prietenia legată în acest oraș
ne neplăcută și va face baza
nceput de înțelegere trainică, de
avem încă multă nevoie pe tere-
nostru sportiv.

Gloria la rândul ei chemată pentru
stabilirea unei supremații sportive, nu
s'a mulțumit să rămână numai în
cadru pur sportiv al deplasării.

Spiritul de care este animată a-
ceastă asociație deopotrivă de bine
cunoscut, în parte și înțeles, iar de
conducătorii ei sprijinită fără limită
și sacrificiu. Și asta sub orice raport.

Odată ajunși în orașul cântecelor
și al muzicii românești, n'au uitat să
depună o lacrimă sinceră și caldă pe
mormântul minunat îngrijit al celebra-
lui și marelui cântăreț român: Gro-
zăvescu. Însoțiți la locul de vecinică
odihnă a acestui mare fiu al Bana-
tului de conducătorii și animătorii
sportului bănățean, Gloria a depus o
cunună de flori la căpătâiul de veci
a celui mai celebru fiu al Lugojului.

Momentul a fost așa de emoționant,
încât nici chiar oțeliții atleți ai min-
gei rotunde, n'au putut să-și ascundă
durerea în fața mormântului vestitului
„Clutca“.

Cel prezenți „Vulturii“ și „Glo-
riști“ deopotrivă în acest moment n'au
mai fost adversari, inima lor s'a con-
topit într'un singur ritm, sentimentele
lor s'au unit, fiindcă pulsul care le-a
bătut în acel moment a fost pornit
de un sincer și comun sentiment.

În virtutea acestui sentiment, în
baza prieteniei și mai ales în vederea
aceluiași scop ce urmăresc aceste
asociații, echipa din Lugoj „Vulturii“
fie binevenită în orașul nostru.

Salve „Vulturii“!

erbarea sportivă a liceului „Moise Nicoară“ din Arad.

— Rolul educației fizice în viața intelectualilor de mâine. —

17 l. c. Duminecă a avut loc pe
nistrul sportiv al clubului „Gloria“ ser-
a gimnastică și sportivă a Liceu-
Moise Nicoară din Arad.

cest eveniment sportiv trece prin
ortanța lui peste o simplă exhibiție
ducație fizică.

ici odată ca și acum când putem
i despre o criză morală cronică
teretului, educația fizică nu e mai
venită.

drum, ghemuit în dreapta un-
lui său, în trăsura așoară, Voicu
pu să se gândească la viitor. Îi
u în minte profesorii: unii buni
epți, alții răi și hrăpăreți, unii lu-
ți la minte, alții mărginiți și fu-
Văzu aceleași diferențieri la cel
ama lui și i-se păru, că toată
a aceasta nu-i decât o lume de
lnzi cari se bat și se mint ca să
șele unii pe alții. Dar îi veni în
figura liniștită a profesorului
m, omul cel drept și bun la suflet,
Colegul în stare să se arunce
e chiar și pentru un dușman și
e rușinându-se de pesimismul de
naintea. Acuma începu să se gân-
ă la peripețiile călătoriei lui, cum
elaseră octoiul, clasul și înde-
cum se înșelase în oamenii pe
li credea altfel decât pe ceilalți
și la concluzia, că oamenii sunt
ndeni aceiași: buni și răi, dar
ai buni erau profesorii și cama-
lul de liceu.

gândea Voicu, căci i-se pare
il mai de preț locul și lumea în
trăit, atunci când încercând să
de ea, nu izbutește și-i nevoit
întorcă acolo de unde a vrut
ipe.

(Va urma)

Conducătorii tineretului și-au dat de
mult seama că numai o generație
crescută după principiile antice greco-
romane rezumate atât de plastic în
adagiul „Mens sana în corpore sano“
poate să fie la înălțimea efortului cerut
de o Românie puternică și modernă.

În alte țări educația fizică mergând
paralel cu educația moralo-religioasă
este considerată de o egală importanță
cu aceea profesională. În Anglia țara
care posedă un tineret de o vigoare
morală și fizică extraordinară a dat
totdeauna un exemplu în această pri-
vință, și educația fizică precum și stu-
diul bibliei sunt obligatorii chiar la
Universitate.

Pretutindeni în Apus precum și la
vecinii noștri educația fizică și morală
a tineretului este o preocupare pri-
mordială a oamenilor de Stat. N'avem
decât să privim spre Cehoslovacia al
cărei formidabilă organizație a „so-
kolilor“ e o cheazăie puternică pentru
viitorul statului vecin.

La noi în România în ultimul timp
s'a făcut foarte mult pe acest teren.
Profesorului universitar Dr. Iuliu Ha-
țiegan i-se poate datori mișcarea de
frumos idealism pornită prin organi-
zarea „Șoimilor“.

Tot ministrului Ardealului se dato-
rește proiectul de lege ce se elaborează
de prezent, care prevede educația fi-
zică ca studiu obligatoriu la universitate.

Astfel țara noastră pășește pe te-
renul cel mai practic pentru a-și crea
un tineret riguros demn de problemele
și de moralitatea vieții publice române
ce sperăm că nu va rămânea un vis

și o ultimă speranță, căci nu diplomele
pompoase ci caractere ne trebuiesc.

Gândurile aceste ne năpădesc atunci
când scriem această dare de seamă
asupra frumoasei serbări a liceului
Moise Nicoară. Munca depusă cu atât
idealism de către profesorii I. Dabiciu
și N. Grau și-a dat roadele pe deplin.
Am putut admira un tineret sportiv
care a executat în haină de sărbătoare
și în ritmul muzicii militare exerciții
gimnastice de toată frumusețea.

Asemenea exercițiile de gimnastică

Gloria în Lugoj — Campionat pentru titlul Ligii. ALTE REZULTATE.

Selecționarea pentru titlul național
este pe cale de a se începe. Dar și
până atunci este nevoie de a se sta-
bili raportul de forțe între districte,
pentru a ajunge la campionul Ligii.
Deaceia „GLORIA“ s'a deplasat la
Lugoj să-și măsoare forțele cu „VUL-
TURII“ campionii acestui district. Re-
zultatul nedecis la 0:0 este măsura
cea mai autentică de a ne pune în
vedere forța celor doi adversari.
„VULTURII“ echipă compusă din ele-
mente tinere nu este o cantitate neg-
lijabilă, punând nu odată în situație
deficită pe campioana Aradului. Că
rezultatul s'a format astfel, aceasta se
datorește în bună parte apărării lor, cari
deopotrivă au muncit cu folos. Situații
prielnice de marcat au fost de ambele
părți, dar apărările au anihilat totul
la timp.

Jocul a decurs foarte agitat, având
în vedere importanța lui.

După o prelungire peste timpul re-
glementar jocul se termină cu rezul-
tatul arătat mai sus din cauza înta-
necului.

Conform regulamentului în vigoare
matchul acesta se va juca din nou
de data aceasta însă în Arad pe
ziua de 24 Maiu cor.

Rezultatele tehnice:

Lugoj:

Gloria—Vulturii 0:0

Cluj:

Universitatea—România 4:1

Universitatea este campioana dis-
trictului

Oradea

Ripensia—C. A. O. 1:1

Revanșa orădenilor s'a terminat cu

la aparate au fost impecabil executate

S'a dat locul binemeritat și popu-
larului joc de foot-ball atât de mult
gustat de tineret. Echipa de foot-ball
a liceului s'a prezentat cu un joc exce-
lent ce eram obicinuit să admirăm
numai la echipele „cele mari“.

Victoria „Liceului“ contra „Școalei
Normale“ a fost binemeritat și scorul
de 2:1 (2:0) a fost un rezultat frumos.

Un public foarte numeros și distins
a asistat la această serbare bine reu-
șită și a plecat cu multe speranțe în
viitorul tineretului român. Suterim

semi succes, după ce în Timișoara
fuseseră înfrânți la 7:1.

București:

Unirea-Tricolor—Venus 3:2

Macabî—Sp. Studențesc 2:0

Juventus—Olimpia 3:2

Pr. Mihail—Turda 3:2.

Timișoara:

C. A. 7.—Chinezul 3:0

Volcan:

Minerul—Grivița Rovine Craiova 6:1

Ploiești:

Prahova—Fr. Română 8:1

Galați:

Victoria—D.V.A. 1:0

Din străinătate:

Viena:

Austria—Scoția 5:0

Franța—Anglia 5:2

amândouă aceste rezultate sunt sen-
zaționale.

REZULTATELE DE JOI:

Gloria—Unirea 1:0

C. A. A.—Olimpia 3:1

Boeskey—Stăruința (Oradia) 4:1

Ripensia—Vasas 5:2

Jugoslavia—Ungaria 3:3

Știri:

România a suferit înfrângere în se-
lecționarea de tennis pentru Cupa
Davis.

Luni după masă joacă Ujpest în Arad
contra unei combinate C.A.A.-Olimpia.

Participarea tennismenilor Români la
Bpesta s'a terminat cu semisucces.

În curând biroul de Direcție al Fe-
derăției de Tennis din Arad va orga-
niza campionatele pentru regiunea sa.

Almanahul orașului Arad.

O intenție frumoasă și utilă pentru
toate clasele sociale ale orașului nostru,
Almanahul orașului Arad, cuprinde în
cele 250 pagini, adresele tuturor insti-
tuțiilor publice, particulare, și de bine-
facere, biserici, medici, avocați, ziare,
industrie și comerț. Deasemeni, un
plan al orașului, cu indicatorul străzi-
lor. Toate împărțirile pe capitole.

Almanahul e o licoană fidelă a acti-
vității din Arad. Scris în limba română
și maghiară, e tot atât de util și pen-
tru români cât și pentru minoritari,
pentru străini și localnici.

O singură observație avem de fă-
cut: Sunt unele greșeli de redactare și
tipar cari ar fi trebuit omise. Față de
execuția tehnică, aceste greșeli produc
disonanță în aspectul general al alma-
nahului.

8.

Mobile.

Sufragerie, dormitor, bucătărie foarte
ieftin la Tâmplarul Mihaleczky
Arad, Piața Gen. Cernat (Peștelui)
Nr. 5.

1—10

Văradia de Mureș.

Alegere de diacon. Duminică în 17
crt. a avut loc în comuna Săvârșin
alegerea de diacon, a fost ales și ca
unicul candidat tânărul inv. Iosif Pă-
curariu, care este totodată și fiul ace-
lei comune. Urâm noului diacon fel-
icitările noastre.

Politice: Duminică trecută, comunele
din prejurime au fost cuteriate de oa-
menii diferitelor partide politice cari au
fost ascultați de săteni alegători fără
să se producă vre-o agitație afără de
comuna Săvârșin și Căpruța, unde a-
legătorii spunându-le Dlor politicienii
„că sunt sătul de vorbele lor, nu lau
lăsat să vorbească aproape nimica.
Alicum populația este liniștită văzân-
d-uși de treburile agricole.

Cele mai eficiente verighete de aur
ceasuri, bijuterii, și ochelari le cumpărați la

REINER IOSIF

ceasornicar și bijutier

ARAD, str. PIRIGI 3. În dosul Teatrului.

No. 108 5-24.

53.7.78: 93A=9.01, 1
6048

INFORMAȚIUNI.

Calendarul săptămânal

Maiu		are 31 zile		Florar.	
1931.	Calendarul Iulian	Calendarul Greg.	Soarele		
Zilele săpt.	indreptat		răsare apune		
Dumineca sfinților Părinți, Evanghel. dela Ioan Cap. 17 v. 1-13; „In vremea aceea, ridicând Isus ochii săi la cer..”					
Apostolul din Faptele apost. Cap. 20 v. 16-17, 28-36; In zilele acelea socotit-a Pavel să treacă Efesul.					
Dumin.	24 C. Simeon, Marciana	(†) S Rusalii	5.01	8.52	
Luni	25 Afl. cap. S. Ioan Bot.	(†) a 2 zi de Rus.			
Marți	26 S. Apostol Carp	Filip			
Mercuri	27 M. Eladie, Terapont	Maria Magd.			plaios,
Joi	28 C. Nichita, M. Eutichie	Wilhelm			vântos
Vineri	29 P. C. M. Teodosia	Manilius			
Sâmbătă	30 C. Isachie, c. Varlaam	Ferdinand			

□ **M. S. Regele la Arad**
Se discută cu aprindere între autoritățile civile și militare, eventuala vizită a M. S. Regelui Carol II-lea la Arad cu ocazia jubileului de 75 ani de existență a Reg. I. Roșiori, de sub comanda dlui Col. Georgescu, care va avea loc în ziua de 25 Iunie a. c.

□ **MULȚUMIRE.** Societatea ortodoxă națională a femeilor române, filiala Arad, pe această cale aduce mulțumirile sale, dlui Primar, dlui Director al uzinelor electrice, dlui Intendent al Teatrului și tuturor acelor care i-au dat concursul pentru reușita serbării Cultului Mamei, aranjată Duminică.

□ **Cultul pentru frumos progresează și la Arad.** În ultimii ani, îngrijirea frumuseții a luat o dezvoltare foarte mare. Față de acest proces, Aradul nu putea rămâne în urma orașelor din apus. Acuma înalte cu câteva zile s'a deschis în strada Eminescu No. 2 un nou institut cosmetic, sub conducerea Doamnei Adler, specialistă în această materie. Institutul, aranjat după modelul celor parizlene, amenajat cu cele mai moderne mașini și aparate, stă la dispoziția clientelor, pentru păstrarea — prin metodele cele mai noi — a celei mai prețioase comori a lor: frumusețea, — care poate fi zugrăvită și pe fețe care până acum n-au fost îngrijite.

□ **Uniunea subofițerilor pensionari,** pune în vedere camarazilor, membri ai sucursalei, a căror înscriere a fost refuzată de casa generală de pensii din București, prin decizii sau alte forme, vor prezenta sucursalei deciziile și actele pentru a se face recurs la înalta curte de conturi, conform Regulamentului Legii Pensilor din 1929. Membrii sucursalei Arad, care până în prezent nu și-au achitat cotizațiile, sunt rugați a le achita în cel mai scurt timp. Totdeauna se aduce la cunoștință că în ziua de 15 Mai, președintele sucursalei, a fost în audiență la dl ministru de agricultură cărui i-a prezentat tabloul reangajaților îndreptățiți la împroprietărire și speră că în curând cererea îi va fi îndeplinită.

□ Din cauza alegerilor Corpurilor legiuitoare Târgul din Orăștie s'a fixat în 2 Iunie pentru vite și în 5 Iunie pentru mărfuri.

□ **Invitare** Societatea Principele Mircea are onoarea să invite pe această cale Onor. Public, să binevoiască a lua parte la serbarea de copii pe care o aranjează la 31 Mai a. c. ora 5 d. a. în sala teatrului de iarnă al Orașului.

Comitetul.

□ **Ziua eroilor — a tuturor eroilor, fără deosebire de naționalitate sau confesiune — a fost sărbătorită Joi 21 Mai, cu tot fastul cuvenit memoriei celor ce prin sângele lor vărsat pe câmpiile de luptă, ne-au asigurat patria de azi.**

Moartea de erou, — sacrificiu măreț și benevol pe altarul patriei, trebuie să fie simbolul tuturor fiilor acestei țări, care nicio dată nu și-au precupețit viața când a fost vorba de neam și de patrie.

Amintirea lor trebuie să o păstrăm cu sfîntenie. Numai având în fața ochilor noștri mărețul lor exemplu, vom putea asigura neamului nostru o viață falnică în istoria viitoare.

Senzul profund patriotic al acestei serbări a fost sesizat de populația Aradului, care în haine de sărbătoare, cu buchete de flori în mâni, a început să se îndrepte odată cu răsăritul soarelui spre cimitirele, unde au avut loc serbările.

Cinste lor!

Iar memoria eroilor prin a căror sânge s'a făurit România de azi, fie în veci binecuvântată!

s. m.

□ **Adunarea generală a cercului românesc se va ține irevocabil Sâmbătă, 23 crt. orele 12½.** Membrii sunt rugați să participe punctual și în număr cât mai mare. La ordinea zilei: Raportul General al Consiliului de Administrație, și alegerea noului Consiliu și Comitet de Censori, în care vor fi reprezentate toate păturile sociale și toți celce s'au supărat că la ceaialtă alegere au rămas nealeși; omitere fatală făcută fără nici o intenție de a supăra pe cineva. Adunarea convocată pe 16 crt. nu s'a putut ține pentru că nu s'au prezentat membrii în numărul prevăzut de Statute (¼ parte din totalitatea lor.) Astfel acum fiind convocată Adunarea Generală pentru a doua oară se va ține cu oricăți membri se vor prezenta.

Capii autorităților sunt rugați a face posibil membrilor Cercului să participe, concedindu-i mai curând, deoarece interesul față de acest Cerc este o datorie românească.

□ În „Ziua Eroilor” s'a ținut în Palatul Cultural din Arad, un festival național patriotic. Sala tixită. Lipsea însă „intelighența” Aradului. Unde dracu o fi fost? După festival am aflat-o. Intelighența română arădană era la „cafană”.

De-ar cafeni-o Dumnezeu, să ne scăpăm de așa intelighență.

Buletin intern.

● Simțind că și-au pierdut popularitatea și că nu se pot prezenta cu succes în fața alegătorilor, național-tărăniștii anticipează asupra caracterului alegerilor, căutând să arate că ele vor fi lipsite de libertatea exprimării. Guvernul desminte însă, chiar prin cuvântul primului ministru, toate aceste afirmațiuni.

● Luând cunoștință de decretul prin care se suspendă prefectii administrativi, d. Alex. Valda-Voevod s'a supărat și a refuzat să mai candideze în alegeri, aducând acest lucru la cunoștința dlui Maniu, printr'o scrisoare. Șeful partidului național-tărănesc i-a răspuns la rându-i printr'o scrisoare în care-i spune să lase supărarea la o parte și să meargă la luptă. De atunci d. Valda e supărat numai pe jumătate, dar tot nu-l mai place să fie deputat.

● Iar d. Bocu, fostul director al Banatului, e furios contra guvernului și în special contra dlui Iorga, de când primul ministru și-a permis să-i ceară socoteală despre cheltuielile fabuloase ce le-a făcut în calitate de director ministerial.

● În Partidul național-tărănesc nu

toate spiritele merg însă în aceeași direcție. Se observă o precizie de cașle între tineret, care are o așteptare civilizată și înțelegătoare față de guvernul Iorga, și între bătrân, recurg la tot felul de neadevăruri privind la guvern și intențiile lui.

● Ca dovadă a unei atitudini minți, tineretul ardelean preconizează prin ziarul „Chemarea” o luptă împotriva tuturor curentelor extreme ce caută să-și facă drum în frânturile deslănțute de apropierea gerilor. Cere guvernului să procedeze cu energie pentru stăpînirea lui din rădăcină.

● Față de cheltuielile enorme necesitate de consiliile de administrație și comitetele de direcție ale regiunilor comerciale Bala Mare. Zlatna și Niedoara, ministerul de industrie și comerț a hotărât ca aceste regiuni să fie desființate pe ziua de 15 Iunie. și înlocuite cu o regie centrală care să aibă un singur consiliu de administrație și un comitet de direcție.

● În cuvântările ținute în diferite centre ale țării, d. N. Iorga a declarat că este contra cametei, contra vizurii împroprietăririi, și că vrea să mări originea averilor funcționarilor.

Cofetăriile și cafenelele din Arad

Vând cu lei 7 bucata de prăjitură tot așa cum le vindeau pe vremea când un kilogram de pâine era 12 lei, ieftinirea vieții n-a exercitat nici o restricțiune cofetarilor. Sunt surzi și orbi, din mila și bunăvoința celor chemați să le sucească — legal — gâtul, când îi prind cu ocau mică. Un kilogram de pâine este 5—6 lei, cornurile și franzeluțele se vând „o leo bocata o leo,” toate alimentele s'au ieftinit cu 50%. prăjiturile au rămas la prețul de 7 lei bucata.

De ce oare, domnilor din birourile de control? Este vinovată numai prostia și incuria agenților de control, sau se cam dau aceștia la dulciuri?

La fel stă povestea cu prețurile cafenelelor. Am plătit la „Dacia” — nu mă mai prinde nici odată — 20 lei o cafea turcească, 2 lei bacșișul indispensabil ca să nu-mi reamintescă chelnerii întunecul sepulcral al originii, deci 22 lei o mizerabilă leșie neagră, preț egal cu un sferi de zi de muncă a unui profesor secundar începător. Cum să-i spunem acestei „afaceri”?

Primărie, poliție, etc. strângeți-vă rândurile și-i dați de zor să curățiți urbea de hoția legalizată, că-i vremea plevitului din răspuțeri. Mai lasă sportul automobilistic, domnule chestor și pune-ți oamenii vârtos la smulgerea buruienilor rele, că năpădesc răsădul și „d-ala merge prost în țară”. Lasă parcurile domnule primar și ține-le solid de gândul ieftinirii vieții, ca să-ți ridicăm un

bust pe viitoarea piață a halebustelor alimentare. Fiindcă va fi iarăși rău numai atunci, când vor fi scăzute prețurile la proporția plăților în banilor de stat, proporție echilibrată când atât prăjitura, cât și turceșul să fie „o leo bocata o leo”.

Ar fi bine dacă

...Serviciul tehnic al Primăriei dispune ca pe căldură geotermală autobuselor să fie deschise.

...Dr. Ponderosu, având în vedere propaganda electorală, și-ar organiza conferințele la sate.

...Primăria ar reduce costurile letelor dela cinematografe.

...Dl dr Boca și-ar cumpăra gramatică românească și un dicționar de ortografie.

...La restaurantul și cafeaua orășenească, nu s'ar jefui purtătorii de cafea.

...Firmele ar fi scrise într-o limbă corectă.

...Pe mesele funcționarilor s'ar pune dela diferite autorități, amestec și câte o gazetă românească.

...Românii ar vorbi ceva mai românește.

...D-l primar ar sta câte o zi de vorbă și cu reprezentanții nobilei publice românești.

INSTITUT COSMETIC MODERN

Aduc la cunoștință Onor. mele clientele, că m'am despărțit de fratele meu GALLIK & CO. Institutul meu de cosmetică modernă l-am deschis în strada Eminescu 2, — la etaj — vis-a-vis de cafeneaua orășenească.

Pentru clientele cari frecventează strandul și practică sportul, recomand — îndeosebi — cremele și pudrele mele pentru fețele lucioase.

Pregătire specială pt. ucenice. — Sfaturi practice, gratuite.

Rugând sprijinul doamnelor, vă salut cu respect.

Doamna ADLER